

[Socialministeren.]

Enkeltheder. Ved at lytte til den ærede Ordfører, Hr. C. F. J. Sven, var der unøgtelig ikke mange Græsfrø at snappe for Hanekyllingen i Høet. — Den ærede Ordfører vendte sig meget sarkastisk mod det ærede Medlem Hr. Krag, hvis Ordrigdom og Grundighed lod til at irritere ham stærkt. Jeg vil dog hertil sige, at som Minister er man i hvert Fald betydelig mere glad for *det* ærede Medlem, der gaar ind paa Emnet, end for det ærede Medlem, hvis Tale hverken er Fugl eller Fisk. Det ærede Medlem Hr. C. F. J. Sven bestræbte sig efter min Mening for meget for at tale kort og klart, maaske vil hans Beundrere snarere sige kort og smart. Jeg tror, man kommer Sandheden nærmest ved at sige kort og bart.

Endelig vilde den ærede Ordfører Hr. Geert-Jørgensen anbefale den midlertidige Hjælp til arbejdsløse, medens han af mange forskellige Grunde, som han udtrykte det, Grunde, som jeg delvis skal vende tilbage til i det følgende, stillede sig afvisende overfor det store Forslag om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring. For saa vidt har det ærede Medlem altsaa Krav paa min delvise Tak, men i øvrigt maa jeg bekende, at det ærede Medlems Konklusioner, navnlig set i Forhold til hans egne Præmisser, mere og mere bibringer mig den Overbevisning, at kun ganske særligt konstruerede Hjerner vil være i Stand til at begribe Retsforbundets Ideer, naar disse skal tillempes paa den praktiske Politik. Trods mange Aars Syslen med Georgeisme og Retsmoral vilde jeg paa Forhaand have væddet 10 mod 1 paa, at dette ærede Parti vilde have støttet Arbejdsløshedsforsikringen, men maaske vilde have ydet Modstand mod den midlertidige Hjælp til de arbejdsløse. Jeg maa altsaa være ret aandssvag retsmoralsk set.

Efter disse forskelligt formede Taksigelser vil jeg nu gaa i Gang med at belyse navnlig de tre ærede Ordføreres tre Timer lange Smidighedsøvelser. Netop som jeg Fredag Aften havde sat mig til Rette for at samle Tankerne lidt i Anledning af Udarbejdelsen af dette Foredrag som Svar paa de Betragtninger, der var blevet fremsat, særlig af Venstres ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Krag, fik jeg ind i mit Hjem bragt et lille kort Brev, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse. Det lyder saaledes:

„Undertegnede Arbejdsmand anser ved nærværende Skrivelse den ærede

Socialminister om Tilladelse til at opville Affald paa Kommunens Losseplads. Jeg er 35 Aar, gift, tre Børn, har gaaet meget arbejdsløs i de sidste Aaringer, og da det jo næsten er en Umulighed at opdrive Arbejde, har jeg forsøgt at forsørge min Familie ved at samle Affald, men er blevet udvist af Pladsmanden paa Lossepladsen, da disse Arbejdere har sig en ekstra Indtægt ved at opsamle og sælge disse gamle Ting. Da jeg ser Vinteren imøde med Gru, og det jo ogsaa er en kedelig Gang at skal gaa til Hjelpekassen Gang paa Gang og skal søge Hjælp, naar man er stor og kraftig. Jeg kan forsørge min Familie med det, jeg kan opsamle paa Lossepladsen, det er jo ubrugelige Sager, saa det bliver jo til Nytte igen ved at indsamles og sælges i Stedet for at forjaa, som det nu er Tilfældet. For den ærede Socialminister er det kun et Pennestrøg“

— det tror han —

„og jeg har saa Lov til at arbejde og forsørge min Familie i Stedet for som nu at hugge mig igennem med Hjælp her og der fra. For mig og Familien vilde en saadan Tilladelse betyde at faa Lov til at leve som Mennesker, da man er en anden, naar man selv kan betale sine Ting.“

Dette Brev, der er saa typisk for den normale Arbejders Skræk for Arbejdsløsheden og Uvillie mod at søge Tilflugt til den offentlige Forsørgelse, dette Brev om Ret til at pille Affald op indeholder jo ikke stort andet eller mere end andre Henvendelser, man modtager hver eneste Dag. Men naar man Aar ud og Aar ind modtager den Art Anmodninger — og jeg tror, det ærede Medlem Hr. Krag selv har modtaget daglige Henvendelser af den Art i sin Ministertid —, tror jeg, dette Fænomen paa Mennesker virker paa to forskellige Maader. Paa en Type af Mennesker — det er de allerfleste, desværre — virker denne idelige Fremdragen og Fremholden af Nøden sløvende. Det gaar dem, som de Tocqueville en Gang skrev, at medens Fattigdommen for den, den rammer, mærkes haardere og haardere for hver Dag, den varer, saa føles den af dem, der kun betragter den, mindre og mindre netop paa Grund af Varigheden. Men der er en anden Type, en Type, der er noget mere idealistisk indstillet, noget mere følelsesbetonet i sit Anlæg, noget mindre paavirket, mindre demoraliseret af sine rent økonomiske Klasseinteresser, og en Mand af denne Type vil føle Forholdene mere og mere